

Øhavslodge Avernakø
Laura Bjerre Rasmussen

Sendt på laura.bjerre@hotmail.com

Kystdirektoratet
J.nr. 21/01394-15
Ref. Martin Cenholt
Kjeldgaard
30-03-2022

Afslag til etablering af vinmark og glamping inden for strandbeskyttelseslinjen på matr. nre. 10a og 10b, Munke, Faaborg Jorder – Avernakø – i Faaborg-Midtfyn Kommune

Ansøgning

Du har den 24. januar 2021 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af glamping inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 10a og 10b, Munke, Faaborg Jorder, Hovedvejen 30, 5602 Avernakø, i Faaborg-Midtfyn Kommune. Ansøgningen er den 14 september 2021 suppleret med ønske om vinproduktion.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte om etablering af glampingplads med parkeringsplads samt vinmarker.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen matr. nre. 10a og b, Munke, Faaborg Jorder er en landbrugsnoteret ejendom beliggende i den østlige ende af Avernakø ved dæmningen – Drejet - mod Korshavn. Ejendommen er i BBR noteret som landbrug med et areal på 3,1 ha i landzone og indenfor den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje. Bygningerne ligger omtrent 50 – 60 m fra henholdsvis kysten nord for sydfor.

Avernakø er en lille ø beliggende i det sydfynske øhav.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Figur 1. Ortofoto 2020. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De orange streger markerer de vejledende matrikelskel. Det bemærkes, at de umatrikulerede arealer også er omfattet af strandbeskyttelse.

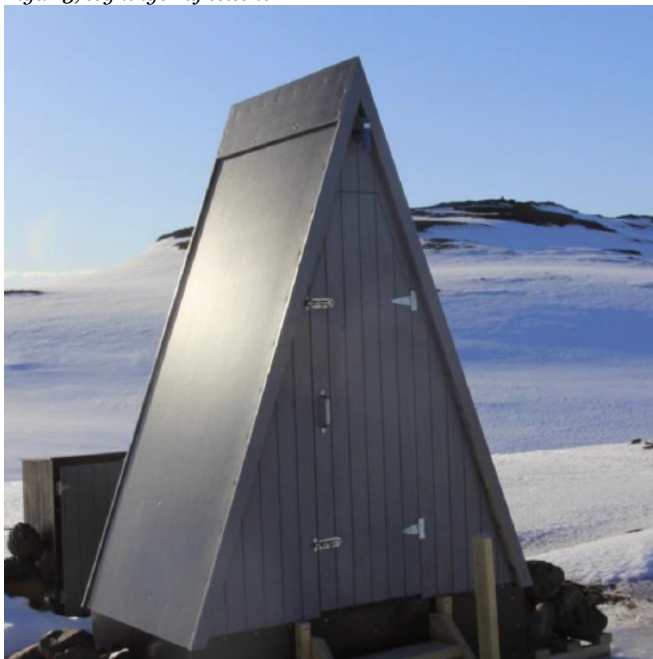
Figur 2, flyfoto og tegning fra ansøgningen af placering af glampingtelte (orange) og parkeringsplads (blå)

Kystdirektoratet modtog den 24. januar 2021 en ansøgning om dispensation til opstilling af glampingtelte og etablering af parkeringsplads umiddelbart vest for ejendommens bebyggelse.

Der er ansøgt om at opstille tre telte, der hver er på 20 m², samt multitoilet. Multitoilettet bygges op omkring en europapalle, og får ydre mål på 125 x 120 x 245 cm.

Figur 3, tegninger af teltene

Figur 4, eksempel på toiletbygningen

Den 14. september 2021 modtog Kystdirektoratet en tillægsansøgning til sagen. Af ansøgningen fremgår, at der ønskes etableret vinmarker på landbrugsarealerne vest for bygningerne. Af ansøgningen fremgår:

"Som en del af den landbrugsmæssige drift på landbrugsejendom Hovedvejen 30, 5602 Avernakø, vil vi gerne søge om dispensation til at anlæggelse af økologisk vinmark. Vinmarken etableres på matrikel 10a og 10b, se oversigtskort (bilag 1), hvor de omtalte områder er markeret med blåt. Vinavl i Danmark er i de seneste 10 år blevet et kraftigt stigende erhverv. Det er specielt vigtigt for produktionen at have den rigtige lokalitet for at opnå det bedste udbytte og kvalitet. Småøerne er specielt velegnede, da frosten i maj måned udebliver pga. det kystnære klima. Markerne hvorpå vinen skal dyrkes har en sydsydøst vendt hældning, hvilket gør området ideelt til vindyrkning, da druerne opnår en effektiv tørring i morgensolen i et tildeles fugtigt dansk klima. Dette forbedrer udbyttet i en økologisk vindyrkning.

Småøerne er udfordret på en erhvervsmæssig tilvækst, men det viser sig at oplevelsesturisme, herunder vingårde, kan være med til at sætte gang i erhvervslivet på småøerne.

Vinmarken vil blive anlagt efter almindelige principper, hvor hver vinstok kræver 2,5 kvm. Rækkerne vil på matrikel 10a blive sat nord-syd med 2,5 meter imellem hver række samt 1 m imellem hver stok, der er bundet op i almindeligt stål espalier. (Se bilag 2) På matrikel 10b vil rækkerne blive placeret øst-vest, med samme dimensioner som på matrikel 10a. Vinproduktionen kommer til at foregå i allerede eksisterende erhvervsbygninger, eller evt. et muligt fødevarefællesskab i Avernak by.”

Figur 5, situationsplan fra ansøgning, det med blå markerede tilplantes

Figur 6, billede fra ansøgning der viser principperne i tilplantning og espaliering

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 125, Vestlige del af Avernakø) ligger ca. 1200 m mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 109

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det ansøgte ligger indenfor den oprindelige strandbeskyttelseslinje, der har været gældende siden 1937. Af bemærkningerne til kystlovforslaget fra 1994 fremgår, at der i rimeligt omfang vil kunne dispenseres fra forbuddet mod tilstandsændringer til efterkommelse af ønsker fra eksisterende virksomheder i den udvidede strandbeskyttelseszone.

Allerede fordi udtalelsen i lovforslagets bemærkninger kun sigter til virksomheder, der er beliggende i den udvidede beskyttelseszone, dvs. bag en hidtidig strandbeskyttelses- eller klitfredningslinje, er det ansøgte ikke omfattet heraf.

I kystlovforslagets bemærkninger er det endvidere anført, at den udvidede strandbeskyttelse forudsættes administreret relativt mere lempeligt på små øer, når forholdene og hensynet til øernes erhvervsmæssige udvikling kræver det. Den forudsatte lempelse har alene relation til de yderligere arealer, der ved lovændringen inddrages under strandbeskyttelsen. Allerede fordi ejendommen er beliggende i den oprindelige 100 m linje, er bemærkningerne ikke relevante for det ansøgte.

Glamping og parkeringsplads

Kystdirektoratet vurderer, at ansøgningen om etablering af overnatningsfaciliteter, uanset at det er begrænset til sommermånederne, udgør etablering af ny turismevirksomhed indenfor strandbeskyttelseslinjen. Administrativ praksis for etablering af nye virksomheder er restriktiv, særligt når der som her er tale om virksomheder, som udover anlæggene i sig selv også tiltrækker kunder som medfører øget trafik og belastning af kystområdet.

Efter en samlet vurdering finder Kystdirektoratet, at det ansøgte ikke udgør et sådant særligt tilfælde, som kan begrunde en dispensation til den ansøgte etablering af turismevirksomhed og opstilling af glampingtelte, herunder etablering af parkeringsplads.

Risikoen for uheldig præcedenseffekt i strid med formålet med strandbeskyttelsen er indgået med betydeligt vægt.

Vinproduktion

Af naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 4 fremgår, at der meddeles dispensation i sager om erhvervsmæssig tilplantning med frugttræer og bærbuske indenfor den udvidede strandbeskyttelseslinje, medmindre tungtvejende kystlandskabelige hensyn taler afgørende i mod. Den ansøgte tilplantning med vin er ikke omfattet af bestemmelsen, allerede fordi de ansøgte arealer ligger i den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje.

Administrativ praksis for tilplantning af landbrugsarealer indenfor den oprindelige 100 m strandbeskyttelseslinje er restriktiv. Baggrund herfor er, udover det formelle, at tilplantning i udgangspunktet medfører en betydelig påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet.

I det konkrete tilfælde finder Kystdirektoratet, at der ikke er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation. Kystdirektoratet finder, at tilplantningen vil medføre en betydelig negativ påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet, både på grund af selve tilplantningen, men også espalieringen og især den meget kystnære placering af begge marker. Det er endvidere indgået at ejendommen grundet placeringen ligger med kyst på tre sider.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til etablering af turismevirksomhed/glampingplads samt tilhørende parkeringsplads og tilplantning med vin.

Med venlig hilsen

Martin Cenholt Kjeldgaard
Specialkonsulent
mackj@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Faaborg-Midtfyn Kommune, teknik faaborgmidtfyn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Faaborg-Midtfyn, faaborg-midtfyn@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk

- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Faaborg-Midtfyn, faaborg-midtfyn@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

fmk@faaborgmidtfyn.dk; dn@dn.dk; faaborg-midtfyn@dn.dk;
sydfyn@friluftsradet.dk; fr@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk;
faaborg-midtfyn@dof.dk; fynskredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 125, Vestlige del af Avernakø

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 109		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Strandeng (1330)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
Arter:	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))